

Jannie Frydenborg Hansen

Fra: Knud Magnussen <km@soendergaard.dk>
Sendt: 2. februar 2023 21:48
Til: Jannie Frydenborg Hansen
Cc: Lis Morthorst Munk
Emne: SV: Udkast til asbestbekendtgørelse

Undskyld – jeg har lige en rettelser (~~gennemstreget~~) og indsat ny tekst (**rød farve**).

Fra: Knud Magnussen <km@soendergaard.dk>
Sendt: 2. februar 2023 18:40
Til: Knud Magnussen <km@soendergaard.dk>
Emne: Fwd: Udkast til asbestbekendtgørelse

/Knud

From: Knud Magnussen
Sent: Thursday, February 2, 2023 2:29:56 PM
To: jfha@at.dk <jfha@at.dk>
Cc: limm@at.dk <limm@at.dk>
Subject: Udkast til asbestbekendtgørelse

Hej Jannie og Lis

Jeg har læst *Udkast til Bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for asbest under arbejde* og følgende bemærkninger:

Regelhenviisning	Tekst i bekendtgørelse	Spørgsmål/kommentarer
§ 11, stk. 3.	Ved nedrivning, hvor der forekommer asbeststøv i væsentligt omfang, skal det pågældende arbejdsområde afskærmes fra omgivelserne ved hjælp af et støvtæt telt eller lignende. Adgang til det afskærmede område skal ske gennem en luftsluse. Det afskærmede område skal have et undertryk, så spredning af støv til andre områder hindres, og den udsugede luft skal renses effektivt og føres til det fri.	Det er vores erfaring at der frigives en del støv når hele tagplader fjernes – fx asbestholdig bølgeeternit. Støvet fremkommer primært i samlinger hvor plader har gnedet sig imod hinanden igennem mange år. Det bør derfor præciseres om bestemmelsen også gælder ved fjernelse af tage.
§ 14	Procesudsug skal være forsynet med kontrolanordning, der signalerer utilstrækkelig funktion.	Der findes mig bekendt ikke sådanne funktioner på procesudsug i dag. Det er derfor noget der i givet fald først skal udvikles, og det bør bestemmelsen tage højde for.
§ 15	Rengøring af tekniske hjælpemidler skal foregå særskilt med udstyr egnet til formålet.	Det bør tillige beskrives, at udstyr brug til rengøring af tekniske hjælpemidler ligeledes skal rengøres. Alternativt kunne man skrive, at alt hvad der tages ud af et asbestområde – hvad enten der er personer,

		værktøj eller udstyr, skal være rent for støv inden det forlader området.
§ 18, stk. 2:	Når det er nødvendigt for at fastslå, om der efter slutrengøring forekommer asbeststøv, skal der på relevante steder tages geltapeprøver eller lignende med henblik på asbestanalyse, jf. § 37.	<p>Med den tekst der er i udkastet, vil mange utvivlsomt antage at geltape skal være udgangspunktet for renhedskontrol, og det er jeg <u>meget betænkelig</u> ved.</p> <p>En geltapetest kan alene påvise om der er forekomst af asbest i de få cm² som tapen bliver trykket ned på og som reelt udgør en meget lille brøkdel af den overflade der er saneret. Resultater af geltape er derfor meget tilfældige, og da man på ingen måde kan afgøre om grænseværdien for asbest i luften er overholdt eller ej (eller om der overhovedet er fibre i luften), er der derfor med geltape nul-tolerance. Det betyder med andre ord, at man ud fra et forsigtighedsprincip er nødt til at gøre rent igen.</p> <p>Erfaringsmæssigt er det ofte helt umuligt at komme i bund på ru overflader som fx tagkonstruktioner eller ru betonoverflader. Det betyder i praksis, at man kan risikere at skulle gøre rent rigtig mange gange med meget store omkostninger til følge. Ofte vil det være nødvendigt helt at nedbryde tagkonstruktionen. Alternativet er at forsegle det hele, fræse overflader eller helt nedbryde disse materialer. Det vil derfor være forbundet med ekstremt store økonomiske risici store risici for entreprenører at afgive tilbud på asbestarbejde med den tekst.</p> <p>Herudover er det det generelle baggrunds niveau for asbestfibre i luften er af WHO angivet til under 100 fibre/m³ i landområder, og i byer varierende fra under 100 fibre/m³ til op mod flere 1.000 fibre/m³. Fibre i udeluften stammer især fra gamle tiders brug af asbestholdige bremsebelægninger i toge, busser og biler. I dag er det primært asbestholdige tage der bidrager til baggrunds niveauet. De fleste fibre bliver frigivet når taget fjernes. Viden om asbestfibre i udeluften, stammer fra forskning forskellige steder i verden indsamlet før år 2000, og er beskrevet i Miljøprojekt nr. 1652, 2015.</p> <p>Der er ikke foretagne målinger siden, og nogle mener baggrunds niveauet er blevet mindre i takt med at asbesten saneres. Andre mener baggrunds niveauet er blevet større, idet asbest hverken kan brænde eller kemisk nedbrydes. Den asbest der tidligere blev udledt til udeluften, vil derfor fortsat svæve rundt og konstant blive forsynet med nye fibre fra de ca. 1,5 mio. asbestholdige hustage vi stadig har i Danmark.</p> <p>Det betyder med andre ord, at asbest fundet på geltape prøver i teorien kan stamme fra andre kilder end det sanerede område.</p>

		<p>Ved luftprøve analyserer man for fibre i luften målt i forhold til grænseværdien. Luftprøver udføres ved at hvirvle støvet op i det rengjorte område, og herefter filtrere luften igennem et filter. Filteret gennemstrømmes i en given tidsperiode af en bestemt luftmængde. Luftmåling er den eneste måde hvorpå man kan få konstateret hvorvidt grænseværdien er overholdt eller ej.</p> <p>Da det er fibre i luften vi skal beskytte medarbejdere og omgivelser imod, bør renhedsprøver naturligvis også tages i luften og ikke på eller i overflader hvor det alene er tilfældighederne der råder. Geltape er et fantastisk redskab til at afgøre hvorvidt der er tale om asbest <i>inden</i> påbegyndelse af arbejdet. Metoden giver dog en falsk tryghed som rengøringskontrol, og kan som nævnt have helt uoverskuelige konsekvenser for de entreprenører der på trods heraf, vælger at afgive tilbud på asbestsanering.</p> <p>Jeg anbefaler derfor at teksten ændres til luftprøver som beskrevet under § 34-36 i stedet for geltape prøver. Alternativt bør man fastholde "Visuel kontrol" jf. eksisterende regler.</p>
§ 21, stk. 2	Personlige værnemidler skal skiftes hyppigt.	Halv- og helmasker i gummi er ret kostbare og ikke noget man skifter hyppigt. Bestemmelsen bør beskrives så det giver mening.
§ 21, stk. 4	Personlige værnemidler skal vaskes adskilt fra andet tøj. Det skal ved transport til vask være pakket i støvtæt emballage, der tydeligt mærkes med oplysning om, at indholdet kan afgive asbeststøv.	Det giver fin mening for mig, men måske ikke for alle. Nogle kan tolke at de skal smide deres luftforsynede åndedrætsværn i en vaskemaskine, og det kan jeg absolut ikke anbefale.
§ 22, stk. 2 & 3	Ved nedrivning må arbejde med luftforsynet åndedrætsværn eller filtrerende åndedrætsværn med turboenhed for den enkelte ikke overstige 6/4 timer pr. dag.	I henhold til NFA (Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø) er der ingen sundhedsmæssige risici ved at bære åndedrætsværn igennem længere tid (se vedhæftet). Så hvad er årsagen til denne bestemmelse?
§ 31, stk. 2	Personer, der er beskæftiget med nedrivning af asbestholdigt materiale anvendt indvendigt, skal ifølge bekendtgørelse om arbejdsmiljøfaglige uddannelser have gennemgået en uddannelse i arbejde med asbestholdige materialer og være i besiddelse af et uddannelsesbevis. Besiddelse af et sådant uddannelsesbevis kan erstatte særligt oplærings- og instruktionsforløb i stk. 1.	Som reglerne er i dag (og her i udkastet) er der udbredt tvivl om hvorvidt dem der rengør området efter en indvendig sanering skal have uddannelse, eller om instruktion er tilstrækkeligt. Det bør præciseres i den nye bekendtgørelse så ingen er i tvivl.

Med venlig hilsen

SØNDERGAARD

Knud Magnussen
KMA-chef
Tlf.: 2429 5882
www.soendergaard.dk

Fra: Gunnar D. Nielsen (GDN) [mailto:gdni@arbejdsmiljoforskning.dk]
Sendt: 16. februar 2010 11:46
Til: Knud Magnussen
Cc: Lars Andrup (LAN); PG-Toksikologi; Otto Melchior Poulsen (OMP); Sonja Ploug Jensen
Emne: SV: Website Mail

Kære Knud Magnussen.

Jeg er af den opfattelse, at mit svar er rigtigt.

Hvad var min begrundelse?

Jeg slig op i International Labour Office (ILO): Encyclopedia of Occupational Health and Safety (4.ed), som anfører, "a normal healthy individual will not be affected by respiratory wear". Der er dog en undtagelse, hvor det drejer sig om meget tungt udstyr i forbindelse med redningsaktioner.

For at sikre mig, at der ikke forelå umiddelbart tilgængelig viden i den medicinske litteratur, som gav formodning om, at åndedrætsværn kunne give lungeødem, søgte jeg i PubMed, der dækker langt den største del af den medicinske litteratur. Jeg foretog fire søgninger: "respiratory protection AND mask AND lung edema" (2 artikler), "respiratory protection AND mask AND lung oedema" (21 artikel), "respiratory protection AND lung edema" (77 artikler) og "respiratory protection AND mask AND lung oedema" (76 artikler). Ved at læse overskrifterne skønnede jeg, at ingen af artiklerne var relevant. Der er derfor ikke belæg for at lungeødem er en betydende risikofaktor ved anvendelse af åndedrætsværn hos sunde raske arbejdere.

Høj fugtighed i indåndingsluften er ikke i sig selv et problem. Der kan potentielt opstå problemer, hvis masken har et højt fugtindhold og der opstår vækst i filtermaterialet. Hvis et filter bruges op inden for kort tid, så vil jeg gætte på, at der er et rent teoretisk problem. Den moderate luftmodstand der er i et filter er ikke farlig for sunde raske mennesker.

Hvis Arbejdstilsynet har en anden opfattelse, må du kontakte Arbejdstilsynet og få en begrundelse for, at det forholder sig anderledes.

Hilsen
Gunnar Damgård Nielse

Fra: Knud Magnussen [mailto:knud@soendergaard.dk]
Sendt: 16. februar 2010 10:20
Til: Gunnar D. Nielsen (GDN)
Emne: SV: Website Mail

Hej Gunnar,

Tak for dit svar, som dog ikke helt tilfredsstillende mine folk ;o)

Når mine folk kommer på fx asbestkursus, så får de af underviseren af vide, at de kan risikere vand i lungerne såfremt de ikke overholder masketiderne (filtrerende maske = 3 timer, filtrerende maske med turboenhed = 6 timer) samt maskepauserne (pause minimum efter to times brug af filtermaske). Hvis der er tale om en myte, vil jeg gerne være helt sikker inden jeg instruerer mine folk.

Hos 3M påstår de, at det er en myte at man kan få vand i lungerne ved at benytte åndedrætsværn for længe af gangen:

http://solutions.3mdanmark.dk/wps/portal/3M/da_DK/OccupationalSafety/Home/Products_and_Services/Product_Information/Respiratory_Protection/?PC_7_RJH9U5230GE3E02LECIE208SG6_assetId=1046801039514

Andre steder (fx her: http://www.flisogskimmelsvampe.dk/gartner/4_vaern/4b.htm) påstår de, at man kan få vand i lungerne ved for lang tids maskebrug, grundet belastningen ved at trække vejret igennem filteret.

Du skriver, at der ikke er nogen fare for lungeødem ved anvendelse af åndedrætsværn (dermed understøtter du 3M's påstand om at det er en myte). Til gengæld skriver du, at luftmodstanden gør det besværligt at arbejde. Kan den luftmodstand på nogen måde være skadelig? Og kan den fugt som samler sig i filtermasken (og som jo også bliver indåndet) på nogen måde være skadelig eller medføre lungeødem?

Takker på forhånd for dit svar.

Med venlig hilsen
Knud Magnussen

Fra: Gunnar D. Nielsen (GDN) [mailto:gdni@arbejdsmiljoforskning.dk]

Sendt: 16. februar 2010 09:27

Til: RECEPTION - email her!

Cc: knud@soendergaard.dk; PG-Luftvejsallergi; PG-Toksikologi; Lars Andrup (LAN)

Emne: SV: Website Mail

Kære Søndergaard.

Der er ingen fare for lungeødem hos raske personer ved anvendelse af åndedrætsværn. Der er dog to problemer. Hvis der anvendes filtrerende åndedrætsværn (uden "turbopumpe") er der luftmodstand i filtret, hvilket gør det besværligt at arbejde. Arbejdstiden må derfor i dette tilfælde ikke overskride 3 timer per dag, mens der godt må arbejdes i længere tid ved anvendelse af et "turboapparat" eller luftforsynet åndedrætsværn. Et andet problem er, at åndedrætsværnet skal slutte tæt til ansigtet. Der kan være et specielt problem, hvis personen har skæg, som hindrer et tæt lukke.

Gunnar Damgård Nielsen
NFA

Fra: Britta Jensen (BSJ) På vegne af RECEPTION - email her!

Sendt: 16. februar 2010 07:55

Til: Gunnar D. Nielsen (GDN)

Emne: VS: Website Mail

Fra: websitemail@ami.dk [mailto:websitemail@ami.dk]

Sendt: 15. februar 2010 14:36

Til: web_funktion

Emne: Website Mail

Navn: Knud Magnussen

Adresse: Smedetoften 16, 3600 Frederikssund

Telefon: 24295882

Email: knud@soendergaard.dk

Organisation: Søndergaard Nedrivning ApS

Spørgsmål:

Vand i lungerne (lungeødem) er en akut lidelse - oftes forårsaget af akut svigt af venstre hjertekammer. Lungeødem kan desuden optræde ved svigtende nyrefunktion, bjergsyge, kredsløbschok og indånding af giftige luftarter. Men kan man også få lungeødem af at bruge åndedrætsværn for længe? Nogle siger ja, andre siger nej. Hvad er sandheden?